ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 14.11.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

173

ZÁKON

z 8. novembra 1988

o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou

Federálne zhromaždenie sa uznieslo na tomto zákone:

ČASŤ I
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účelom tohto zákona je upraviť podmienky pre zakladanie podniku, na ktorom sa majetkovo zúčastňuje zahraničná osoba, a jeho postavenie pri hospodárskej činnosti na území Československej socialistickej republiky.

§ 2

(1) Podnikom so zahraničnou majetkovou účasťou (ďalej len „podnik“) sa rozumie právnická osoba, ktorá má sídlo na území Československej socialistickej republiky a je založená na základe zmluvy za účasti aspoň jedného československého a jedného zahraničného účastníka.

(2) Československými účastníkmi môžu byť iba právnické osoby založené podľa československého práva a majúce sídlo na území Československej socialistickej republiky.

(3) Zahraničnými osobami sa rozumejú na účely tohto zákona právnické osoby majúce sídlo a fyzické osoby majúce bydlisko mimo územia Československej socialistickej republiky.

§ 3

Vznik, právna forma, právne pomery a zánik podniku, ako aj vzťahy vyplývajúce zo zmluvy týkajúce sa založenia podniku (ďalej len „zmluva“) a riešenie právnych otázok s ňou súvisiacich sa spravuje československým právom.[1])

§ 4

(1) Podnik zodpovedá za porušenie svojich záväzkov a ostatných právnych povinností vlastným majetkom.

(2) Podnik neručí za záväzky štátu ani za záväzky iných právnických osôb a štát a iné právnické osoby neručia za záväzky podniku; tým nie je dotknuté ručenie, ktoré vzniklo v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

ČASŤ II
POVOĽOVANIE ZMLÚV TÝKAJÚCICH SA ZALOŽENIA PODNIKU

§ 5

(1) Československí účastníci môžu uzavierať a meniť zmluvu len na základe a v medziach udeleného povolenia.

(2) Povolenie na uzavretie alebo zmenu zmluvy (ďalej len „povolenie“) udeľuje ústredný orgán štátnej správy príslušný podľa navrhovaného základného predmetu činnosti podniku. V oblasti bankovníctva udeľuje povolenie Štátna banka československá.

(3) Ak rozhodovanie o povolení patrí do pôsobnosti ústredných orgánov štátnej správy republík a ak má účastník sídlo na území jednej republiky a základný podnik má mať sídlo na území druhej republiky, rozhoduje o udelení povolenia ústredný orgán štátnej správy republiky, na území ktorej má mať základný podnik sídlo.

(4) Na dojednanie majetkovej účasti na podniku sa nevyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov.[2])

§ 6

(1) V žiadosti o povolenie uvedie československý účastník:

a) svoj názov, sídlo a predmet podnikania;

b) účel a cieľ zakladania podniku;

c) navrhovaný predmet činnosti podniku, jeho právnu formu, sídlo a názov;

d) technicko-ekonomický rozbor navrhovanej činnosti podniku;

e) výšku základného imania, výšku podielov účastníkov na základnom imaní, formu a menu týchto podielov, spôsob rozdelenia zisku a krytia strát a minimálnu výšku rezervného fondu;

f) zastúpenie účastníkov v orgánoch podniku;

g) údaje o zahraničnom účastníkovi;

(2) Súčasťou žiadosti o povolenie je návrh zmluvy.

§ 7

(1) Pri rozhodovaní pri udelení povolenia podľa § 5 sa prihliadne na to, či sú predpoklady, že zakladaný podnik prispeje k rozvoju národného hospodárstva Československej socialistickej republiky a že bude riadne vykonávať svoju hospodársku činnosť. Takisto sa zoberie do úvahy navrhovaný pomer medzi podielmi československých a zahraničných účastníkov.

(2) Povolenie sa môže vydať pre hospodársku činnosť vo všetkých oblastiach národného hospodárstva s výnimkou oblastí dôležitých pre zaistenie obrany a bezpečnosti Československej socialistickej republiky.

(3) Príslušný ústredný orgán (§ 5 ods. 2) je povinný vydať rozhodnutie v správnom konaní[3]) najneskôr do 3 mesiacov odo dňa, keď mu bola predložená žiadosť v súlade s § 6.

§ 8

Povolenie udelené podľa § 5 nahrádza pre zakladaný podnik povolenie potrebné na jeho hospodársku činnosť podľa osobitných predpisov, ak povolenie podľa § 5 udelí orgán, ktorý je

oprávnený vydať uvedené povolenie na hospodársku činnosť a povolený predmet činnosti podniku zahŕňa túto činnosť.

ČASŤ III
HOSPODÁRENIE PODNIKU

HLAVA 1
HOSPODÁRSKA ČINNOSŤ

§ 9

Podniku nemožno určiť povinnosti v štátnom pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

§ 10

Právne vzťahy pri hospodárskej spolupráci medzi podnikom a československými právnickými osobami sa spravujú Hospodárskym zákonníkom s výnimkou ustanovení, ktoré ustanovujú bez súhlasu strán vznik povinnosti uzavrieť, zmeniť alebo zrušiť zmluvu alebo právomoc založiť, zmeniť alebo zrušiť záväzkové vzťahy, ako aj tých ustanovené, ktoré svojím obsahom nezodpovedajú povahe podniku alebo sú v rozpore s jeho právnym postavením vymedzeným týmto zákonom. Tým nie je dotknutý predmet úpravy Zákonníka medzinárodného obchodu.

HLAVA 2
FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

§ 11

Podnik podlieha iba daňovým povinnostiam, ktoré ustanovuje zákon.

§ 12

(1) Podnik vytvára:

a) rezervný fond určený na krytie strát a rizík a financovanie výkyvov v hospodárení podniku, jednak v československej mene, jednak v zahraničných menách;

b) fond kultúrnych a sociálnych potrieb podľa všeobecne záväzných právnych predpisov;

c) fond odmien podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

(2) Rezervný fond sa vytvára po uplynutí každého roka najmenej vo výške 5% zo zisku po úhrade daňových povinností až do výšky určenej v zmluve.

(3) Použitie fondu kultúrnych a sociálnych potrieb a fondu odmien sa spravuje všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(4) Podnik môže zo svojho zisku po úhrade daňových povinností a prídelov fondov podľa odseku 1 vytvárať fond rozvoja a ďalšie fondy.

(5) Podniku nemožno odňať fondy, ktoré vytvoril; o ich použití v rámci ich účelu rozhoduje samostatne.

§ 13

Po splnení daňových povinností a po prídeloch do fondov (§ 12 ods. 1) môže podnik použiť zisk na rozdelenie medzi účastníkmi.

§ 14

(1) Ročná účtovná uzávierka a hospodárenie podniku za každý rok podliehajú preskúšaniu dvoma overovateľmi (audítormi).

(2) Overovatelia (audítori) sú povinní vykonávať svoju činnosť nestranne a využívať pri nej potrebné odborné znalosti.

(3) Podrobnosti o činnosti overovateľov (audítorov) a ich vymenovanie príslušným orgánom štátnej správy upraví Federálne ministerstvo financií všeobecne záväzným právnym predpisom.

HLAVA 3
DEVÍZOVÉ HOSPODÁRENIE

§ 15

Na podnik sa nevzťahuje povinnosť ponúknuť devízovej banke vlastné devízové prostriedky na odkúpenie podľa osobitných predpisov[4]) a v rámci povoleného predmetu svojej činnosti je oprávnený s nimi voľne nakladať.

§ 16

Podnik môže zriaďovať účty v cudzej mene v československej devízovej banke alebo v zahraničnej banke.

§ 17

Prepočty medzi československou menou a zahraničnou menou sa uskutočňujú podľa kurzov vyhlasovaných Štátnou bankou československou.

§ 18

Podnik môže prijať úver v cudzej mene od československej devízovej banky; od zahraničnej banky môže taký úver na základe súhlasu Štátnej banky československej.

HLAVA 4
SOCIÁLNO-EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

§ 19

Podnik je povinný

a) vytvárať sústavu sociálno-ekonomických informácií v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými pre československé organizácie s obdobnou odvetvovou činnosťou;

b) viesť účtovníctvo v československej mene v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi; prípadné výnimky z týchto predpisov odôvodnené povahou podniku alebo jeho právnym postavením vymedzeným týmto zákonom môže podniku povoliť Federálne ministerstvo financií;

c) poskytovať účtovné a štatistické údaje príslušným orgánom v rozsahu, spôsobom a v termínoch ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi.

ČASŤ IV
PREVODY PROSTRIEDKOV DO ZAHRANIČIA

§ 20

(1) Zahraničný účastník je oprávnený voľne previesť do zahraničia výnos z podielu na majetku podniku v prípade jeho likvidácie alebo v prípade zániku alebo zníženia svojej majetkovej účasti na podniku až do výšky úhrady svojho podielu na základnom imaní, a to v mene tejto úhrady.

(2) Z devízových prostriedkov podniku môže zahraničný účastník previesť do zahraničia svoj podiel na zisku a pri likvidácii podniku alebo zániku alebo znížení svojej účasti na podniku svoj podiel na majetku podniku, ktorý presahuje úhradu jeho podielu na základnom imaní.

§ 21

(1) Pracovníci podniku majúci bydlisko v zahraničí sú oprávnení voľne prevádzať do zahraničia svoje príjmy, ktoré im vznikli z pracovnej činnosti v podniku.

(2) Podnik je oprávnený voľne prevádzať do zahraničia sumy na úhradu sociálneho poistenia svojich pracovníkov majúcich bydlisko v zahraničí, prípadne prevádzať tieto sumy podľa pokynov týchto pracovníkov, pokiaľ sa toto poistenie neuskutočňuje v Československej socialistickej republike. Sociálnym poistením na účely tohto zákona sa rozumie poistenie pre prípad choroby, tehotenstva a pre dávky na deti, úrazové a dôchodkové poistenie a poistenie pre prípad nezamestnanosti.

(3) Podnik zachová v zahraničí dôchodkové poistenie svojich pracovníkov, ktorí nemajú bydlisko v Československej socialistickej republike.

(4) Zdrojom prevodov uskutočňovaných podľa predchádzajúcich odsekov môžu byť len vlastné devízové prostriedky podniku.

§ 22

(1) Majetok podniku môže byť na území Československej socialistickej republiky vyvlastnený alebo vlastnícke práva podniku obmedzené len na základe zákona.

(2) Pri opatreniach uvedených v odseku 1 sa musí zahraničnému účastníkovi poskytnúť bez odkladu náhrada, ktorá bude zodpovedať skutočnej hodnote jeho majetku dotknutého týmito opatreniami v čase, keď sa uskutočnila; táto náhrada bude voľne prevoditeľná do zahraničia v mene, v ktorej zahraničný účastník splatil svoj podiel na základnom imaní podniku, inak v mene štátu sídla, prípadne bydliska zahraničného účastníka.

ČASŤ V
LIKVIDÁCIA PODNIKU

§ 23

(1) Na zánik podniku sa vyžaduje likvidácia. Účelom likvidácie je vyporiadať majetkové pomery zrušovaného podniku.

(2) Likvidácia podniku pri jeho zadlžení sa spravuje ustanoveniami § 352 až 354 Občianskeho súdneho poriadku.[5])

§ 24

(1) Podnik navrhuje zápis svojej likvidácie a likvidátora, ktorého vymenoval, do podnikového registra. Po dobu likvidácie používa svoj názov s dodatkom „v likvidácii“.

(2) Dňom, ku ktorému bol likvidátor zapísaný do podnikového registra, zanikajú orgány podniku. Likvidátor je oprávnený konať v mene podniku vo veciach spojených s likvidáciou.

§ 25

(1) Ku dňu začatia likvidácie podnik zostaví účtovnú uzávierku a odovzdá ju likvidátorom a príslušným orgánom.

(2) Likvidátor zostaví do tridsiatich dní po svojom zápise do podnikového registra úvodnú rozvahu ku dňu začatia likvidácie a odovzdá ju účastníkom spolu s likvidačným plánom, rozpočtom likvidácie a s inventarizačnou zápisnicou o mimoriadnej inventarizácii hospodárskych prostriedkov vykonanej ku dňu začatia likvidácie.

(3) Likvidátor je v priebehu likvidácie povinný najmä

a) sústrediť peňažné prostriedky v jednom československom peňažnom ústave,

b) dokončiť bežné záležitosti,

c) vyrovnať dane a poplatky,

d) vyporiadať záväzky a pohľadávky,

e) speňažiť majetok podniku najhospodárnejším a najrýchlejším spôsobom alebo s ním inak naložiť podľa rozhodnutia účastníkov,

f) podávať účastníkom štvrťročné a ročné hlásenia o priebehu likvidácie doložené štvrťročnou a ročnou uzávierkou.

§ 26

(1) Likvidátor zostaví účtovnú uzávierku ku dňu skončenia likvidácie a predloží ju účastníkom na schválenie spolu s konečnou správou o celom priebehu likvidácie.

(2) Likvidátor po preverení a schválení účtovnej uzávierky účastníkmi a po splnení daňových povinností

a) naloží s konečným zostatkom likvidácie podľa rozhodnutia účastníkov,

b) postará sa o bezpečné uloženie spisového materiálu a účtovných písomností,

c) oznámi skončenie likvidácie súdu s návrhom na výmaz podniku z podnikového registra.

ČASŤ VI
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

Ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Československá socialistická republika viazaná.

§ 28

Vláda Československej socialistickej republiky môže ustanoviť, kedy možno zmluvu týkajúcu sa založenia podniku uzavrieť alebo zmeniť bez povolenia podľa § 5 alebo upraviť odchylne postup pri udeľovaní tohto povolenia.

§ 29

Podniky založené podľa podmienok platných pred účinnosťou tohto zákona sa považujú za podniky založené podľa podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 30

Zrušuje sa ustanovenie § 389a Hospodárskeho zákonníka.

§ 31

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1989.

Husák v. r.

Indra v. r.

Adamec v. r.

1) Zákon č. 243/1949 Zb. o účastinných spoločnostiach. Zákon č. 101/1963 Zb. o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku (Zákonník medzinárodného obchodu).

2) § 20 zákona č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve.

3) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

4) § 15 ods. 1 písm. b) zákona č. 142/1970 Zb.

5) Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.